

mig ikke at kunne kalbes afgjørende. Men dette er mindre vigtigt. Derimod kan jeg, ikke rigtig forstaae, hvorledes Communeraabet kan tage afgjørende Beslutninger med Hensyn til alle kommunale Indretninger, Forhold og Anliggender, naar dog Communefogden skal have Bestyrelsen. Det forekommer mig, at Grænden mellem Communeraadets og Communefogdens Competence ikke fremtreder klart. Man kan naturligvis ikke udstrække Communeraadets „afgjørende“ Myndighed til alle kommunale Anliggender; man kan saaledes ikke udstrække den til det af mig omtalte Exempel om Drengen, der skulde have Træffo, og om Konen, der skulde have en lidt Understøttelse; thi, skulde et sligt Spørgsmål henøre under Communeraadets Afgjørelse, maaette det jo, som ethvert andet Kommunalanliggende, ogsaa gaae ind til Landdagens Sanction (Latter); thi det vilde dog være en altfor vidtloftig Bei, der maa derfor her være udelukket Noget, men hvad det er, det tilstaaer jeg er mig aldeles ikke klart. En anden vigtig Betænkelsighed, jeg har imod Forslaget, hidrører fra de Bestemmelser, som staae i § 16, med Hensyn til hvilke der er et Punkt, hvorom jeg troer, at vi Alle maa blive enige. Der fastsættes nemlig i denne Paragraph, at Communeraadet „träffer de fornødne Foranstaltninger til Haandhævelsen af Lovgivningen om Sikkerheds- og Sundhedspolitiet, Skole- og Fattigvæsenet, Næringsforholdene og Udbryvningsvæsenet“. Hvilken er Meningen af denne ingenlunde klare Bestemmelse? Hvad vil det sige: „at træffe de fornødne Foranstaltninger til Haandhævelsen af Lovgivningen“? Her maa være sigtet til administrative Foranstaltninger, hvorved Lovgivningens Bestemmelser skulle bringes i Udvølse. Udbryder f. Ex. Cholera i Vandholm, saa har Communen altsaa at afgjøre, hvilke Foranstaltninger der skulle træffes til Haandhævelsen af den om Cholera gjældende Lovgivning. Eller, for at tage et andet Exempel, naar et Typeri er begaet, eller der er begaet andet Brud paa Ejendomsfikkerheden, saa skal Communen haandhæve den ligeledes herom bestaaende Lovgivning og saaledes fremdeles. Her komme vi da til det Punkt, hvorom jeg for sagde, at jeg haabede vi Alle

vilde være enige, det nemlig, at for Dieblifiket henholder Sundheds- og Sikkerheds politiet, Næringsforholdene o. s. v. under Regjerings Omraade, er ikke nogen Kommunalsag, men en Regjerings sag.

Bil man nu sige: Ja, men Alt dette skal for Fremtiden være en Kommunalsag, saa sværer jeg, at herom har jeg for min Deel vel en anden Mening, men om denne kan der i hvert Fald disputeres, om den i Modsetning til den nyhænvede er rigtig eller ikke; siger man derimod, at Meningen af den citerede Bestemmelse er, at de nævnte Forhold skulle vedblive at være en Regjerings sag, men at Udsættelsen i det Enkelte af Regjerings Beslutninger skal overdrages Communen, saa sværer jeg, at det gaaer ikke an, og at derved gør man Communeraadet til noget Andet end det bør være.

Den samme Splittelse med Hensyn til de samme Anliggender finder man i en endnu højere Grad i Forslagets § 33. Her fastsættes at Landshøvdingen, som skal vælges, ikke af Kongen, men af Landdagen, skal staae i Spidsen „for samtlige de Forretninger, som hidtil have paahvillet Overvægterne“, saa at altsaa Ministeriet, Centralregeringen, ikke faaer de Organer, som den selv vælger, til Udsættelsen af sin Billie, men kun de Organer, som Landdagen vælger. — Her, mine Herrer! er der ikke Tale om en større eller mindre Kommunalfrihed, her er der ligefrem Tale om at gjøre Brud paa den første og vigtigste Grundsetning og Betingelse for enhver kraftig og dygtig Regjering, den nemlig, at Regjeringen maa have Magt til at vælge de Organer, som skulle udfore dens Billie, Magt til at træffe de Foranstaltninger, hvorpaa det kommer an ved Gjenemførelsen i det Enkelte; paa denne Grundsetning gør de nævnte 2de Paragrapher Brud.

Tænker jeg mig Forholdet udviklet og i Virkeligheden udført overensstemmende med de i Forslaget fremspirende Ideer, da vilde vi faae 6, jeg vil ikke sige, Fristater, men dog 6 forsfærlige Landsdele, hver med en saadan Selvstændighed; at efter min Mening vilde derved ligefrem Monarchiets Enhed trues (Ja! Ja! Eschering: Maa jeg bede om Ordvet!), og dog mine Herrer! hvor uriktig og lidet stemmende med det monarchiske Princip, som